

KLASA: 008-03/26-010/001
URBROJ: 3801-10-010-02-26-5
Zagreb, 3. ožujka 2026.

Priopćenje za novinare

Srce obilježilo 20 godina sustava AAI@EduHr

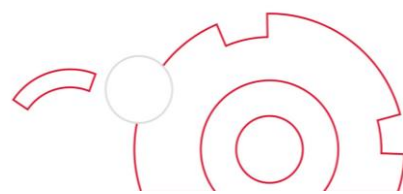
Nacionalni sustav elektroničkih identiteta u znanosti i obrazovanju za siguran pristup domaćim i međunarodnim digitalnim uslugama

(Zagreb, 3. ožujka 2026.) Danas je u Sveučilišnom računskom centru obilježeno 20 godina temeljnog sustava elektroničkih identiteta u znanosti visokom obrazovanju – AAI@EduHr. Autentikacijska i autorizacijska infrastruktura znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske (AAI@EduHr) u produkcijski je rad puštena 1. ožujka 2006. godine, a rezultat je projekta pokrenutog u svibnju 2004. godine, odgovarajući pri tome na rastuće potrebe korisnika za pouzdanim i sigurnim sustavom za autentikaciju i autorizaciju pri korištenju mrežnih usluga. Projekt je podržalo i financiralo tadašnje Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, a Srce ga je provelo u suradnji s CARNET-om.

Proslavi su prisustvovali brojni predstavnici matičnih ustanova, akademske zajednice i gospodarstava, a započela je radno predstavljanjem nove aplikacije za održavanje sadržaja imenika - AOSI. Nakon pozdravnog govora ravnatelja Srca Ivana Marića, predstojnik Sektora za posredničke sustave i informacijsku sigurnost Mijo Đerek dao je kratki pregled prošlosti i sadašnjosti sustava AAI@EduHr te predstavio planove za budućnost tog sustava.

Autentikacijska i autorizacijska infrastruktura znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj (AAI@EduHr) je infrastrukturni, posrednički sustav čija je temeljna zadaća omogućiti sigurno, pouzdano i efikasno upravljanje elektroničkim identitetima te njihovu jednostavnu uporabu za pristup mrežnim i mrežom dostupnim resursima.

„Srce je koordinator sustava, upravlja razvojem i održavanjem zajedničkih, središnjih servisa, nositelj je normativnog okvira te je pokretač tehnoloških unapređenja. Vizionarska uloga Srca prisutna je od samih početaka rada na tom sustavu davne 2004. godine, a njezina međunarodna potvrda stigla je 2007. godine kada je AAI@EduHr postala prva federacija koja se uključila u sustav eduGAIN koji danas globalni sustav s tisućama usluga“, naglasio je u izlaganju predstojnik Sektora za posredničke sustave i informacijsku sigurnost Mijo Đerek.

Današnja znanost i visoko obrazovanje nezamislivi su bez ovog sustava, a njegovu kompleksnost i opseg potkrepljuju brojevi. U sustavu postoji više od milijun elektroničkih identiteta, izdanih u 239 matičnih ustanova, koji se mogu koristiti za pristup u 944 usluge u sustavu. U 2025. godini SSO servis sustava AAI@EduHr barem je jednom koristilo preko 700 000 jedinstvenih korisnika, ostvarivši pritom preko 54 milijuna uspješnih autentikacija, dok su središnji RADIUS poslužitelji sustava obradili preko milijardu uspješnih autentikacijskih zahtjeva.

Danas je sustav AAI@EduHr moderan, uređen i napredan sustav koji podržava razne autentikacijske protokole te razne načine autentikacije slijedeći pritom dobre prakse, standarde i čuvajući sigurnost korisnika i njihovih podataka.

„Sustav AAI@EduHr temeljna je komponenta moderne e-infrastrukture sustava znanosti i visokog obrazovanja kojom upravlja Srce, a ujedno nije ograničen samo na akademsku i znanstvenu zajednicu, već obuhvaća sve dionike sustava obrazovanja u RH. Sustav AAI@EduHr povezan je s nacionalnim sustavom NIAS, omogućujući učenicima, studentima, nastavnicima, istraživačima i zaposlenicima iz sustava obrazovanja i istraživanja pristup mrežnim uslugama u okviru sustava e-Građani, a zahvaljujući povezanosti s međunarodnim sustavima eduGAIN i eduroam, otvara im vrata tisuća međunarodnih mrežnih usluga i pruža mogućnost povezivanja na internet putem pristupnih točaka eduroama dostupnih u cijelom svijetu. Na taj način ovaj sustav i hrvatskim uslugama otvara globalno tržište akademske i znanstvene zajednice“, istaknuo je Ivan Marić ravnatelj Srca.

Osim na tehnološkim rješenjima i standardima sustav AAI@EduHr temelji se na međusobnom povjerenju svih uključenih subjekata. Kako bi to povjerenje očuvalo, Srce, održava i razvija središnje autentikacijske i autorizacijske servise, upravlja svim (meta)podacima potrebnim za rad sustava, vrši redovite provjere usklađenosti subjekata s normama sustava te osigurava visoku dostupnost i otpornost sustava.

Srce aktivno sudjeluje u međunarodnim projektima i radnim skupinama koje se bave problemima povezanim s posredničkim sustavima i sustavima autentikacije i autorizacije. U suvremenom međunarodnom digitalnom okruženju sve veću važnost dobiva koncept protokola OpenID Federation, koji omogućuje dinamičnije i transparentnije upravljanje povjerenjem među entitetima i lakše međunarodno povezivanje. Stručnjaci Srca sudjeluju u razvoju specifikacije protokola OpenID Federation, kao i u implementaciji te specifikacije u alatu SimpleSAMLphp. Time Srce i AAI@EduHr nisu samo korisnici europskih rješenja nego i aktivno doprinose njihovu razvoju.

Proslava je završila uručenjem priznanja zajednici za izvrsnost u usklađenosti s normama AAI@EduHr:

- Veleučilištu RRIF u kategoriji ustanova do 600 elektroničkih identiteta
- Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u kategoriji ustanova između 600 i 1500 elektroničkih identiteta
- Hrvatskom katoličkom sveučilištu u kategoriji ustanova s više od 1500 elektroničkih identiteta

Posebno priznanje za dugogodišnji doprinos i sudjelovanje u uspostavi AAI@EduHr uručeno je Hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj mreži – CARNET.

Posebno priznanje za neizbrisiv doprinos u pokretanju, radu i međunarodnoj prepoznatljivosti AAI@EduHr posmrtno je dodijeljeno mr. sc. Miroslavu Milinoviću, dugogodišnjem pomoćniku ravnatelja Srca.

Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu, Srce

web: <https://www.srce.unizg.hr/pressroom>

e-mail: press@srce.hr

